

Enontekiön kunnanhallituksen lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2025.

Enontekiön kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa arviointikertomuksesta ja siinä esitetyistä havainnoista. Kunnanhallitus pitää esille nostettuja kehittämiskohteita perusteltuina ja ottaa ne huomioon toiminnan, talouden ja johtamisen kehittämisessä. Vuoden 2025 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on nostanut esille erityisesti kunnan henkilöstöön ja organisaation toimintavarmuuteen, sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan, talouden ja investointien suunnitteluun, elinvoimatoimintaan, hankintamenettelyihin sekä hyvinvointipalvelujen ja palveluverkon kehittämiseen liittyviä havaintoja. Tarkastuslautakunta korostaa myös vakaata johtamista, ennakoivaa henkilöstöpolitiikkaa ja strategisten tavoitteiden järjestelmällistä seuranta.

Tarkastuslautakunta ei ole kertomuksessaan tehnyt varsinaisia huomautuksia yksittäisistä asioista tai toiminnoista. Tässä kunnanhallituksen lausunnossa on arvioitu kuitenkin tarkastuslautakunnan keskeiset havainnot ja esitetty niiden takia toteutetut, käynnissä olevat tai suunnitellut toimenpiteet.

1. Henkilöstön kuormitus ja varahenkilöjärjestelmät

Kunnanhallitus tunnistaa pienen organisaation haavoittuvuuden henkilöstömuutosten ja poissaolojen yhteydessä. Kriittisten tehtävien varahenkilöjärjestelyjä, tehtävien dokumentointia ja osaamisen jakamista tulee edelleen vahvistaa. Samalla seurataan henkilöstön työkuormitusta ja sairauspoissaolojen kehitystä sekä arvioidaan tarvittavia työhyvinvointia tukevia toimenpiteitä.

2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmällistä kehittämistä jatketaan. Tavoitteena on selkeyttää vastuita, yhdenmukaistaa toimintatapoja ja varmistaa, että riskien arviointi on kiinteä osa toiminnan ja talouden suunnittelua sekä johtamista.

3. Talouden ja investointien suunnittelu

Kunnanhallitus pitää myös tärkeänä investointien nykyistä realistisempaa suunnittelua ja priorisointia. Talousarvion valmistelussa tulee arvioida hankkeiden realiteetit ja konkreettiset toteuttamismahdollisuudet, aikataulut, kokonaiskustannukset ja vaikutukset kunnan talouteen nykyistä tarkemmin. Investointiohjelman toteutumista tullaan seuraamaan aikaisempaa tarkemmin ja sen laatimisessa tarkastellaan kunnan talouden kantokykyä ja mahdollisuutta toteuttaa ne valtuuston päättämässä aikatauluissa.

4. Tietoturva, tiedonhallinta ja sähköinen hallinto

Kunnan sähköisiä toimintatapoja, tiedonhallintaa ja tietoturvaa kehitetään edelleen. Erityistä huomiota kiinnitetään järjestelmien toimintavarmuuteen, tiedon saatavuuteen sekä hallinnollisten prosessien yhdenmukaisuuteen.

5. Ympäristöterveydenhuolto

Kunnanhallitus tunnistaa ympäristöterveydenhuollon kasvavan merkityksen matkailun, rakentamisen ja muun toimintaympäristön kehittyessä. Palvelujen riittävyttä ja toimintakykyä seurataan osana kunnan palvelujen ja yhteistyörakenteiden kokonaisuutta.

6. Johtaminen, henkilöstöpolitiikka ja strategian seuranta

Uuden strategiakauden aikana vahvistetaan strategisten tavoitteiden seurantaa ja niiden yhteyttä talousarvioon ja toiminnan johtamiseen. Henkilöstösuunnittelussa painotetaan ennakkointia, osaamisen turvaamista ja organisaation toimintavarmuutta.

7. Elinvoiman ja kehittämisen toiminta

Kunnanhallitus pitää tarpeellisena elinvoima- ja kehittämistoiminnan tavoitteiden, vastuiden ja tuloksellisuuden nykyistä selkeämpää määrittelyä. Toiminnan suunnitelmallisuutta ja valmistelun laatua tulee vahvistaa siten, että tavoitteet, toimenpiteet ja niiden vaikutukset ovat selkeästi arvioitavissa.

Elinvoimatyön onnistumista tulee jatkossa arvioida henkilöstömäärän sijasta toiminnan tulosten ja vaikuttavuuden perusteella.

Elinvoimalautakunnan myöntämien avustusten osalta tulee arvioida avustusten tavoitteita, myöntämisperusteita ja vaikuttavuutta. Avustusten kohdentamisessa on perusteltua tarkastella myös mahdollisuuksia tukea nykyistä vahvemmin uutta ja kunnan elinvoimaa lisäävää toimintaa.

8. Hankintojen valmistelu ja dokumentointi

Kunnanhallitus pitää tärkeänä, että hankintojen valmistelu, tarjouspyynnöt, vertailuperusteet ja päätöksenteon perusteet dokumentoidaan asianmukaisesti ja että asiakirjat ovat tarvittaessa jälkikäteen todennettavissa.

Tarkastuslautakunnan esille nostaman yksittäisen hankinnan osalta tapahtumankulku ja asiakirjojen saatavuuteen liittyneet puutteet selvitetään erikseen. Jatkossa tulee varmistaa, että tarkastuslautakunnalle toimitetaan sen tehtävän hoitamiseksi tarvitsemat asiakirjat asianmukaisesti.

9. Henkilöstön saatavuus ja palveluverkon kehittäminen

Kunnanhallitus tunnistaa henkilöstön saatavuuden merkittäväksi riskiksi erityisesti sivistys- ja hyvinvointipalveluissa. Rekrytoinnin ja henkilöstön pysyvyyden edellytyksiä tulee kehittää pitkäjänteisesti.

Palveluverkon suunnittelussa huomioidaan väestökehitys, ikärakenteen muutokset, palvelujen saavutettavuus sekä kunnan taloudelliset mahdollisuudet.

10. Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen huomioidaan osana kunnan strategista johtamista. Kunta jatkaa yhteistyön kehittämistä Lapin hyvinvointialueen ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Hyvinvointia edistävien ja pahoinvointia ehkäisevien toimenpiteiden tulee muodostaa suunnitelmallinen kokonaisuus ja niiden toteutumista tulee seurata.

Yhteenveto

Kunnanhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan havainnot painottuvat erityisesti organisaation toimintavarmuuteen, henkilöstöön, sisäiseen valvontaan, investointien suunnitteluun sekä elinvoimatyön ja hallinnollisten prosessien kehittämiseen. Näihin kokonaisuuksiin kiinnitetään erityistä huomiota vuoden 2026 toiminnassa ja tulevien talousarvioiden valmistelussa.